

25 de Teste de pregătire

pentru Evaluarea Națională
– clasa a VIII-a

Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile
cu predare în limba maghiară
conform subiectului de la Evaluarea Națională 2026

Ediția a III-a

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Povestea ciocolatei

Povestea ciocolatei începe în jurul anului 600, în peninsula Yucatan, acolo unde mayașii aveau cele mai vechi plantații de arbori de cacao. La început, mayașii foloseau boabele de cacao în procesiuni de invocare a zeului ploii sau în procesiuni specifice care anunțau nașterea unui copil. În 1519, conducătorul spaniol Herman Cortez a fost servit de către azteci cu băutura lor sacră, xocoatl.

Această băutură era preparată din apă, boabe de cacao sfărâmate și diverse mirodenii, printre care ardeiul iute. Băutura primită nu a fost pe gustul tuturor, așadar s-a înlocuit ardeiul iute cu zahărul și au adăugat produsului vanilie, obținând un produs mai bun la gust și foarte aproape de gustul ciocolatei de astăzi.

Primul magazin de ciocolată a fost deschis la Londra, iar prețul ciocolatei era foarte mare. În acea perioadă, puțini nobili își puteau permite să cumpere ciocolată. De altfel, și prețul zahărului era foarte mare. În 1659, la Paris se deschide prima fabrică de ciocolată din oraș, iar în 1674, la Londra se fabrică prima bucată de ciocolată care va impune modelul tabletelor de ciocolată așa cum le cunoaștem astăzi.

Cele mai cunoscute tipuri de ciocolată sunt:

– *Ciocolata cu lapte* este o formă de ciocolată solidă, conține un minimum de 25% substanță uscată de cacao, 12 % substanță solidă de lapte (în general lapte praf sau lapte condensat) și zahăr. Gustul său dulceag, asemănător laptelui, face ca acest sortiment să fie cel mai consumat fel de ciocolată. Totodată ciocolata cu lapte este cel mai utilizat tip de ciocolată: batoane, tablete, praline, produse de cofetărie.

– *Ciocolata neagră* este o formă de ciocolată care are în compoziție unt, cacao (minimum 35%, dar acest procent poate crește spre 80%, depinde de rețetă și de fabricant) și zahăr. E folosită pentru foarte multe produse de cofetărie, dar ea există și în alte forme: tablete, batoane, praline etc.

– *Ciocolata albă* este o ciocolată produsă din zahăr, lapte și unt de cacao, fără alte substanțe solide de cacao. Are o culoare asemănătoare fildeșului și poate avea diferite arome.

– *Ciocolata cu alune* este ciocolata care conține zahăr, alune de pădure în procent de minimum 20%, unt de cacao, lapte praf, masă de cacao, zer praf și pastă de alune.

„Singurele alimente pe care și le puteau permite erau pâinea cu margarină la micul dejun, cartofi fierți și varză la prânz, și ciorbă de varză la masa de seară. Duminica era puțin mai bine. Așteptau cu toții nerăbdători să vină duminica, fiindcă atunci, chiar dacă aveau exact aceleași feluri de mâncare, fiecare din ei avea voie să mai mănânce o porție.

Firește, familia Bucket nu murea de foame, dar absolut toți – cei doi bunici, cele două bunicuțe, tatăl lui Charlie, mama lui, dar mai ales micuțul Charlie – trăiau de dimineța până seara cu o senzație oribilă de foame. Charlie suferea cel mai tare. Și, cu toate că deseori tatăl și mama lui renunțau la porțiile lor de la cină sau de la prânz ca să i le dea lui, tot nu era suficient pentru un băiețel în creștere. El își dorea cu disperare ceva mai sățios și mai bun decât varza sau ciorba de varză. Lucrul după care tânjea mai mult decât orice pe lume era... *ciocolată*.

Dimineța, în drum spre școală, Charlie vedea tablete imense de ciocolată în vitrinele magazinelor și se oprea să se holbeze la ele, cu nasul lipit de geam, simțind cum îi lasă gura apă de poftă. De mai multe ori pe zi, vedea cum alți copii scoteau din buzunare batoane cu cremă, pe care le mestecau lacomi, iar asta, desigur, era tortură pură.

O dată pe an doar, de ziua lui, apuca și Charlie Bucket să guste o fărâmbă de ciocolată. Toți membrii familiei puneau bănuți deoparte pentru această ocazie specială, iar când sosea ziua cea mare, Charlie era întotdeauna cadorisit cu un baton mititel de ciocolată doar al lui. Și, de fiecare dată când îl primea, în acele dimineți miraculoase când era ziua lui, îl puneau cu grijă într-o cutiuță de lemn, care îi aparținea, și îl prețuia de parcă ar fi fost aur curat; apoi, în zilele următoare, nu își permitea decât să îl privească, fără să îl atingă. Când, în cele din urmă, nu mai rezista, desfăcea o bucățică minusculă de ambalaj într-un colț, care scotea la iveală o bucățică minusculă de ciocolată, din care lua o bucățică minusculă – doar cât să permită gustului încântător de dulce să i se împrăstie încet pe limbă. În ziua următoare, mai ronțăia puțin, și tot așa. În felul ăsta, Charlie făcea ca batonul lui de ciocolată de zece cenți să îl țină mai bine de o lună.

Dar încă nu v-am spus ce lucru îl chinuia pe Charlie, iubitorul de ciocolată, mai mult decât orice altceva. Acest lucru pentru el era mult, mult mai rău decât să vadă tabletele de ciocolată în vitrine sau pe ceilalți copii mâncând batoane cu cremă chiar în fața lui. Era cea mai groaznică tortură pe care v-o puteți imagina, și anume: chiar în acel oraș de fapt, chiar în fața casei în care locuia Charlie, se afla o imensă fabrică de ciocolată! Ia închipuiți-vă așa ceva! Și nu era vorba pur și simplu, de o fabrică enormă oarecare de ciocolată. Era cea mai mare și mai faimoasă din lume! Era Fabrica Wonka, proprietatea unui domn pe nume Willy Wonka, cel mai mare inventator și fabricant de ciocolată care a existat vreodată pe fața pământului. Și ce minunată și imensă era fabrica! Avea porți uriașe de fier, și era împrejmuată de un zid înalt, și coloane de fum suiau pe coșuri, iar dinăuntru se auzau sunete și zbârnâituri ciudate, ce păreau să vină din străfundurile ei. Iar dincolo de ziduri, pe o distanță de un kilometru de jur împrejurul ei, aerul era parfumat cu mirosul pregnant, îmbătător de ciocolată topită.

De două ori pe zi, în drum spre școală, micuțul Charlie Bucket era nevoit să treacă chiar prin fața porților fabricii. Și, de fiecare dată când se apropia, începea să păsească foarte, foarte încet, să-și ridice nasul cât putea de sus și să tragă adânc în piept mirosul fantastic de ciocolată din jurul lui. Oh, cât de mult îndrăgea acel miros! Și, vai, cât de tare își dorea să poată intra în fabrică!”

Roald Dahl *Charlie și fabrica de ciocolată*

A. Scrie, în dreptul fiecărui exercițiu, răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textul dat.

1. Notează, din textul 2, două cuvinte care aparțin câmpului lexico-semantic al alimentelor. **2 puncte**

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. Primul magazin de ciocolată a fost deschisă la:

- a. Paris b. Londra c. Madrid d. Yucatan**

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. Familia Bucket are:

- a. șase membri; b. șapte membri; c. trei membri d. un membru**

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. Cea mai mare tortură pentru Charlie era faptul că:

- a. Nu avea bani să își cumpere ciocolată.**
b. În orașul său exista o fabrică de ciocolată.
c. Prietenii lui mâncau ciocolată și el nu avea.
d. În fața casei în care locuia se afla o imensă fabrică de ciocolată.

Răspunsul corect: ☐ . **2 puncte**

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a indica dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din textele date. **6 puncte**

Textul 1

Ciocolată cu lapte conține minimum 25% substanță uscată de cacao.

Ciocolata albă conține cacao pudră sau alte preparate din cacao.

Ciocolata neagră nu există sub formă de praline.

A F

☐	☐
--------------------------	--------------------------

☐	☐
--------------------------	--------------------------

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Textul 2

Familia Bucket mănâncă pâine cu unt la micul dejun.

Charlie Bucket primește un baton de ciocolată o dată pe an.

Fabrica Wonka este cea mai mare și mai faimoasă din țară.

A F

☐	☐
--------------------------	--------------------------

☐	☐
--------------------------	--------------------------

☐	☐
--------------------------	--------------------------

6. Explică, în unu-trei enunțuri, motivul pentru care membrii familiei Bucket erau mereu flămânzi, valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Scrie, în 20-40 de cuvinte, o trăsătură a textului discontinuu, valorificând textul 1.

6 puncte

8. Precizează, în 20-40 de cuvinte, o asemănare și o deosebire de conținut între cele două texte.

6 puncte

9. Ți-ar plăcea să locuiești lângă o fabrică de ciocolată? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

B.

1. Sunt corect despărțite în silabe, cuvintele din seria:

a. Ci-o-co-la-tă, fa-brică

c. Vi-tri-nă, in-ven-ta-tor

b. Cio-co-lată, fa-bri-că

d. Vit-ri-nă, in-ven-ta-tor

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect. Alege varianta în care acordul este realizat corect:

În unele vitrine magazinelor sunt expuse multe sortimente de ciocolată.

a. ai

b. ale

c. al

d. a

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect. Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:

a. „Charlie făcea ca batonul lui de ciocolată să îl țină mai bine de o lună.”; Școala a început de o lună.

b. „Charlie făcea ca batonul lui de ciocolată să îl țină mai bine de o lună.” El privea noaptea la lună.

c. „când sosea ziua cea mare”; când venea ziua cea mare

d. „când sosea ziua cea mare”; când se termina ziua cea mare

Răspunsul corect: ☐.

2 puncte

4. Alcătuieste un enunț în care verbul din secvența „Și ce minunată și imensă era fabrica!” să fie utilizat cu altă valoare morfologică.

4 puncte

– verbul _____

– enunțul _____

5. Rescrie secvența „Singurele alimente pe care și le puteau permite”, utilizând numărul singular al substantivului.

4 puncte

6. Scrie funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțul:

4 puncte

Dimineața, în drum spre școală, Charlie vedea tablete imense de ciocolată în vitrinele magazinelor.

Cuvântul	Funcția sintactică
<i>Dimineața</i>	
<i>Charlie</i>	
<i>tablete</i>	
<i>magazinelor</i>	

7. Completează enunțurile următoare, referitoare la consumul excesiv de ciocolată, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

6 puncte

Consumul excesiv de ciocolată poate avea efecte negative asupra
(organism – cazul genitiv), deoarece zahărul pe care îl conține ciocolata
(a fi – modul indicativ, timpul prezent) un aliment care poate crea probleme
(grav) de sănătate.

8. Imaginează-ți că ești prieten/prietenă cu Charlie. Scrie un dialog, de 3-4 replici cu acesta, în care să utilizezi un pronume interogativ și o interjecție, pe care le vei sublinia.

8 puncte

Subiectul al II-lea

20 de puncte

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană/culturală identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura universală. În redactarea răspunsului tău, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: din literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural.

6 puncte

2. Scrie, în 70-120 de cuvinte, rezumatul textului 2.

14 puncte

În redactarea răspunsului tău, trebuie:

- să formulezi ideile importante, dovedind înțelegerea textului;
- să prezinți evenimentele în succesiune logică;
- să respecti regulile de alcătuire a unui rezumat;
- să te încadrezi în numărul de cuvinte indicat.

Pentru conținutul rezumatului vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acestuia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă se dezvoltă subiectul propus și se respectă numărul minim de cuvinte indicat.

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

„Cărțile joacă un rol semnificativ în viața noastră. Se spune că *«Atunci când deschizi o carte, deschizi o nouă lume»*. Cred că toți sunt de acord cu această afirmație, deoarece cărțile au devenit inevitabile pentru omenire, făcând parte din viața de zi cu zi a fiecăruia. O carte este bunul prieten care nu te părăsește niciodată! Cărțile sunt pline de cunoștințe, perspective ale unei vieți fericite, lecții de viață, dragoste, rugăciune și sfaturi utile. Ele au fost aici de secole și fără ele, cunoștințele de astăzi despre strămoșii noștri, cultura și civilizațiile trecute, ar fi inexistente.

În ziua de 23 aprilie, lumea sărbătorește Ziua Mondială a Cărții. Aceasta este o sărbătoare a autorilor, a cărților, a lecturii și, cel mai important, se organizează multe târguri de carte. Scopul principal al Zilei Mondiale a Cărții este de a încuraja copiii să îndrăgească cititul.

Există o mulțime de motive pentru care lectura este importantă. În continuare vă prezentăm câteva dintre acestea:

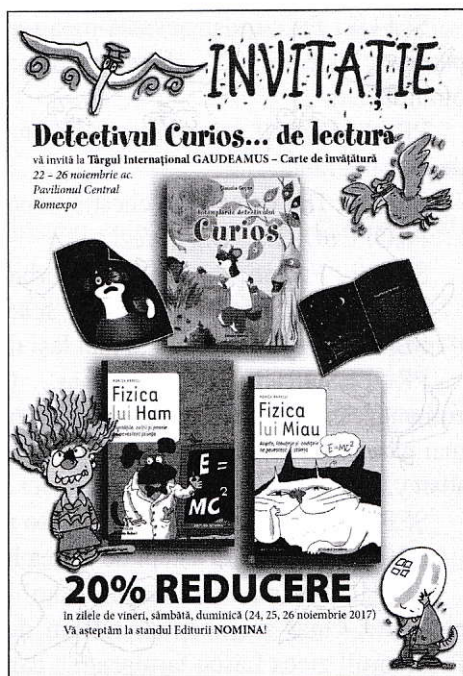
1. Vă expuneți lucrurilor noi. Prin citire, vă expuneți noilor informații, idei, modalități de a rezolva o problemă și metode de a atinge un obiectiv, cu ușurință. Lectura vă poate ajuta să descoperiți hobby-uri noi sau să explorați lucruri despre care nu știați că vă plac. Explorarea pornește din lectură și înțelegere.

2. Îmbunătățește judecata. Lectura vă ajută să înțelegeți mai mult lumea, să găsiți adevărul mai ușor, să analizați în mod rațional lucrurile/situațiile. Prin citit, aflați mai multe despre societate și cum să vă adaptați ei.

3. Dezvoltă imaginația. Sunteți limitați de propria imaginație, iar cărțile vin în ajutor, spre a rezolva această problemă. Lectura lărgeste orizonturile, ajută oamenii să înțeleagă ce e posibil și ce nu, oferind «un strop» de speranță spre bine.

4. Reduce stresul. Studiile arată că lectura reduce stresul. Participanții la acest studiu trebuiau să citească în tăcere, timp de câteva minute, pentru a încetini bătaile inimii și pentru a relaxa mușchii.

5. Îmbunătățește memoria. Cititul dezvoltă rațiunea și îmbunătățește percepția asupra lucrurilor. Această activitate ajută la menținerea unei memorii clare și sporește gândirea vigilentă.

Imaginea 1